

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 19 Aralık 2025

Sayı: 15668

37980

Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. 12/12/2025

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili

Tarih öncesinden bugüne pek çok uygarlığın izlerini taşıyan seçim bölgem Uşak, barındırdığı arkeolojik varlıklar nedeniyle yalnızca bilim insanlarının değil, ne yazık ki aynı zamanda tarihi eser kaçakçılarının da ilgisini çeken bir bölge hâline gelmiştir. Son yıllarda emniyet ve jandarma birimlerince gerçekleştirilen operasyonlarda, değişik dönemlere ait çok sayıda sikke ve tarihi objenin ele geçirildiği, bu olaylara ilişkin haberlerin ulusal ve yerel basına yansıdığı görülmektedir.

Diğer taraftan; Uşak merkez ve ilçelerinde yapılan operasyonlarda hem bireysel satıcıların hem de örgütlü kaçakçılık şebekelerinin ortaya çıkarıldığına dair bilgiler, bölgedeki kültür varlıklarının kaçak kazılar, izinsiz satış ve yurt dışına kaçırma girişimleri karşısında ciddi risk altında olduğunu göstermektedir. Bu açıdan bölgede ciddi bir güvenlik çalışması yapılması gerekmektedir. Tarihi eser kaçakçılığıyla mücadele yalnızca tekil operasyonlarla sınırlı kalmamalı; kolluk kuvvetleri, müze ve kültür birimleri, yerel yönetimler ve adli makamlar arasında güçlü bir işbirliği, ayrıca kırsal alanlarda yaşayan vatandaşların bilinçlendirilmesini içeren bütüncül bir stratejiyle yürütülmelidir. Bu kapsamda İçişleri Bakanlığı'nın Uşak özelinde aldığı tedbirler, yürüttüğü çalışmalar ve elde edilen sonuçların kamuoyu ile paylaşılması ve varsa eksikliklerin giderilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda,

1. Son on yıl içerisinde Uşak il genelinde tarihi eser kaçakçılığı, kaçak kazı ve izinsiz kültür varlığı ticareti kapsamında kaç ayrı operasyon gerçekleştirilmiştir? Bu operasyonların yıllara göre dağılımı nedir?
2. Aynı dönemde Uşak'ta düzenlenen operasyonlarda ele geçirilen tarihi eser sayısı, türleri (sikke, heykel, obje, yazıt vb.) ve ait oldukları değerlendirilen dönemler itibarıyla dağılımı nasıldır? Bu eserler hangi müze veya kuruma teslim edilmiştir?
3. Tarihi eser kaçakçılığına ilişkin operasyonlarda kaç şüpheli gözaltına alınmış, kaç tutuklanmış, kaç hakkında kovuşturmayaya yer olmadığına veya beraate karar verilmiştir? İçişleri Bakanlığı'nın elinde Uşak özelinde tutulan güncel istatistikler nelerdir?
4. Uşak'ta kaçak kazıların yoğunlaştığı bilinen bölgeler tespit edilmiş midir? Uşak'ın Banaz ilçesinde 2016 yılında tespit edilen on binlerce eserin çalındığı ile ilgili resmi bir tutanak mevcut mudur? Bu eserlerin akıbeti nedir?
5. Uşak İl Emniyet Müdürlüğü ve İl Jandarma Komutanlığı bünyesinde, kültür ve tabiat varlıkları kaçakçılığıyla mücadeleyle yönelik uzmanlaşmış bir birim veya belirlenmiş irtibat personeli bulunmakta mıdır? Varsa bu personelin aldığı özel eğitimler nelerdir?
6. Tarihi eser kaçakçılığının önlenmesi amacıyla Uşak'ta; köy muhtarlıkları, yerel yönetimler, sivil toplum örgütleri ve vatandaşlara yönelik bilgilendirme toplantıları, farkındalık kampanyaları veya ihbar hatlarına ilişkin tanıtım çalışmaları yapılmakta mıdır? Son beş yılda bu kapsamda düzenlenen faaliyet sayısı kaçtır?
7. Kolluk birimleri tarafından ele geçirilen tarihi eserlerin, adli süreç tamamlanıncaya kadar muhafaza edildiği depo ve emanet birimlerinde herhangi bir kayıp, tahribat veya usulsüzlük tespit edilmiş midir?
8. Uşak'ın arkeolojik potansiyeli ve kaçak kazı riski göz önüne alındığında, insansız hava araçları (İHA), kamera sistemleri veya diğer teknolojik imkânların kullanımı da dâhil olmak üzere yeni bir eylem planı veya genelge hazırlığı var mıdır?